

Psykoedukativ Flerfamiliegruppe ved Asperger syndrom

Anne-Marie Opstad og Claes Jansson
Seksjon Voksenhabilitering, psykiatrisk intermediæravdeling
Sykehuset Østfold

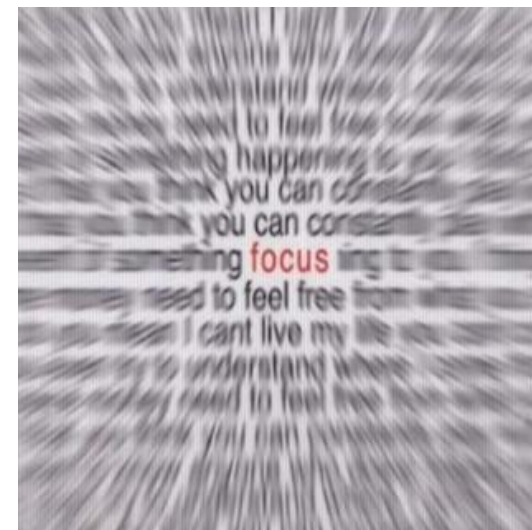
Asperger syndrom

Kjerneproblemer

- ✓ **Kognitiv svikt**
  - ✓ Sosial kognisjon
  - ✓ Eksekutiv fungering (problemløsning)
- ✓ **Filtreringsproblemer**
  - ✓ Hva er viktig og hva er mindre viktig
- ✓ **Bokstavelig forståelse**
  - ✓ "Tar ikke et hint"
  - ✓ Uhåndterbart stress ved for mange valgmuligheter
  - ✓ Sårbar for kritikk
  - ✓ Søvnproblemer
- ✓ **Atypisk bruk av språk**
  - ✓ Formell, pedantisk, perfekt tale
- ✓ **Lite nettverk**
- ✓ **Intellektuell fungering innenfor normalområdet**
  - ✓ Gjerne over

Fokus i en Psykoedukativ flerfamiliegruppe

Hovedpersonene:

- ✓ Lære å leve med sin funksjonshemming

Familiene:

- ✓ Forståelse for lidelsen
- ✓ Lære å leve med hovedpersonenes funksjonshemming
- ✓ Få hjelp til å håndtere egne forventninger til sine barn

Hva er viktig for å lykkes med en PE FFG?

Hva er viktig for å lykkes med en PE FFG for denne pasientgruppen:

- ✓ Trofasthet til modellen
  - ✓ Strukturen
  - ✓ Et grundig alliansearbeid
  - ✓ Krisesamtaler
  - ✓ God undervisning
  - ✓ Problemløsningsmøter
  - ✓ Kommunikasjonsreglene
- ✓ Tid (2 år et minimum)
- ✓ Tilgjengelighet
- ✓ Gruppelederne; jevnlig veiledning og påfyll av kunnskap

Problemer som har blitt løst

Problemer som har blitt løst

- Hva skal jeg snakke om når jeg har blitt bedt hjem til en venninne?
- Hvordan kan jeg konsentrere meg bedre når jeg leser lekser?
- Hvordan kan jeg beholde kontrollen når jeg er sammen med venner?
- Hvordan kan jeg greie å ha en lærlingeplass uten å mislykkes?
- Hvordan kan jeg redusere arbeidsmengden i oppussingsarbeidet av leiligheten min?

Problemer som har blitt løst

- Hvordan skal jeg greie å komme meg ut i gangfeltet?
- Hvordan skal jeg greie å sove en hel natt?
- Hvordan skal jeg kunne få en støttekontakt?
- Hvordan kan jeg bli kjent med nye mennesker?
- Hva skal jeg gjøre for å få litt mer innhold i dagen min?

Hva har vi oppnådd?

Hovedpersonene:

- Mestringsstrategier i forhold til sin kognitive svikt
- Mindre angst
- Utvidet nettverk
- Ferdigheter mht å forklare og fortelle om sine problemer
- Øvelse i sosial omgang
- *Ingen reinnleggelses på psykiatrisk avdeling*

Opplevd utbytte hos hovedpersonene:

- Gruppa har gjort at jeg har blitt flinkere til å si hva jeg mener. Både i gruppa og i andre sammenhenger
- Jeg har lært å løse problemer i hverdagen
- Gruppa har gitt meg øvelse i sosial omgang. Det har gitt trygghet
- Å ha gruppelederne med i ansvarsgruppa gir autoritet og trygghet
- Godt å møte andre i samme situasjon som meg selv
- Fint å være her sammen med mor og far

Hva har vi oppnådd?

Familiemedlemmene:

- Bekrefter mestring; Flinkere til å rose
  - Senkning av forventninger; dempet rådgivning
- Mer positiv holdning overfor sine familiemedlemmer
- Økt aksept av ....
- Redusert kritikk
- Redusert stress og mas

Opplevd utbytte hos familiemedlemmer:

- I andre grupper er det ofte bare fokus på problemer. Her er det også fokus på det positive
- Jeg har fått innsikt i hvordan mennesker med Asperger tenker
- Jeg har lært å akseptere sønnen min slik han er

- Helt utrolig at vi skal få et tilbud over to år. Eksklusivt!
- Tilbudet i kommunene er ikke i tråd med Aspergers behov. Der får vi ingen forståelse. Det har vi fått her

Utfordringer

Seksjon Voksenhabilitering,
Anne-Marie Opstad og Claes Jansson

Utfordringer

- Begrense prating og fortellinger
  - Henvise til kommunikasjonsregler og struktur
  - Ha egne sosiale kvelder
- Takle foreldre som kritiserer sine barn
  - Ta opp i veiledning
  - Reformulere og være tydelig på å rose
- Takle foreldre som fokuserer mest på egne behov
  - Krisesamtaler

Veien videre.....

Seksjon Voksenhabilitering,
Anne-Marie Opstad og Claes Jansson

Veien videre

- ✓ Psykoedukative flerfamiliegrupper er virksomme for denne pasientgruppen
  - ✓ Det er et stort behov for et strukturert og virksomt tilbud til mennesker med Asperger syndrom
  - ✓ Det er økt etterspørsel for et familietilbud etter at dette behandlingstilbudet ble startet opp
- ✓ Vi startet opp med alliansearbeidet med ny gruppe før første gruppe ble avsluttet

Ta gjerne kontakt dersom du vil vite mer

Gruppeledere:

Anne.marie.opstad@so-hf.no

Claes.jansson@so-hf.no

Veileder:

Inger.stolan.hymer@so-hf.no

